

החברה להגנת הטבע

לשכת מנכ"ל

יום רביעי י"ז אב תשע"ד
13 אוגוסט, 2014

לכבוד
עו"ד יהודה ויינשטיין
היועץ המשפטי לממשלה

א.נ.

הנדון: עצמאות שיקול הדעת של חברי מוסד תכנון - דיון בבקשה לפיילוט פצלי השמן

לפני מספר ימים, ביום 4.8.2014, נידונה בוועדה המחוזית בירושלים בקשת חברת Israel Energy Initiative (IEI) בראשותם של מר רליק שפיר ומר אפי איתם, למתקן חלוץ (פיילוט) להפקת נפט מפצלי שמן בשפלת יהודה, חבל ארץ בעל מאפיינים כפריים-טבעיים-תיירותיים, רצוף אתרי טבע ומורשת, שאין חולק על ייחודיותו וחשיבותו. הבקשה שהוגשה ע"י החברה מבקשת להשתמש בטכנולוגיה להפקת הנפט פצלי שמן, שמעולם לא נוסתה לצרכים מסחריים משום מקום בעולם, טכנולוגיה בעלת פוטנציאל ממשי לפגיעה סביבתית ובריאותית גדולה.

מטבע הדברים, קמו ליוזמה זו, שנולדה לפני מספר שנים, התנגדויות רבות – מטעם תושבי האזור שהתאגדו לוועד פעולה, הרשויות המקומיות, המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים, הקרן הקיימת לישראל, ארגונים סביבתיים ועוד. מיותר לציין, כי החברה ידעה על שלל ההתנגדויות הללו והכירה את עצמתן.

מזה זמן שאנו מודעים לפעילות נמרצת של החברה ושלוחיה לצורך שכנוע גורמים בכירים לתמוך באישור מתקן החלוץ. אולם, לפני מספר ימים, בעת הדיון בוועדה המחוזית בירושלים, נוכחנו לדעת כי חששותינו באשר ניסיונות להשפעה בלתי ראויה על חברי מוסד התכנון בעניין זה קיבלו חיזוק ואישוש:

בפתח הישיבה, ביקש חבר הוועדה, ראש מועצת מטה יהודה, מר משה דדון להתייחס למאורעות מטרידים שקדמו לדיון, פנה לחברי הוועדה ואמר: "אני מקבל טלפונים מחברי הוועדה המחוזית, מפוחדים, שאומרים לי כי הורו להם להצביע כך וכך. אז אני אומר לכם היום - אתם חייבים לעצור את הגחמות האלה, זה התפקיד שלכם. יש רגעים שבהם אתם חייבים להגיד - די! אני יודע על הטלפונים שקיבלתם, על הפגישות שזומנתם אליהם, אני יודע את הכול, אבל זה הרס של חבל ארץ..."

בהתייחס לדבריו, היועצת המשפטית של הוועדה הבהירה לחברי הוועדה כי על פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מסי' 8.1000 "שיקולי שר או נציגו במוסד התכנון", כמו גם על פי חוות דעת המשנה ליועמ"ש "עצמאות שיקול הדעת של חברי מוסד התכנון ומתכנון המחוז" מיום 4.3.2013, הרי שחברי מוסד תכנון מחויבים להפעיל באופן עצמאי את שיקול דעתם בנושאים בהם ניתנה להם סמכות, ולכן הוריה או הנחיה לנציג מוסד תכנון בדבר עמדה שעליו להציג או להצביע – אינה כדן. אמנם, היא הבהירה, כי על פי הנחיות היועץ, אין פסול בכך שהנציג יונחה באשר לעמדה או גישה עקרונית המקובלת על ממשלה בנושא או בסוגיה פלונית, אולם, בכל מקרה, אל לו לנציג מוסד תכנון לקבל אי אלו הנחיות או הוראות באשר לסוגיה קונקרטיית העומדת להכרעה.

נציגי החברה להגנת הטבע משמשים כנציגי ארגון הגג של הארגונים הסביבתיים בוועדות המחוזיות והארציות לתכנון והבניה זה שנים רבות, והבהרה כזו מטעם יועמ"ש ועדה הינה חריגה בהחלט. מכאן, כי בוודאי שיש בה בכדי להעיד על הצורך בהבהרה האמורה.

מכאן פנייתנו אליך. **כפי שהבהירה יועמ"ש הוועדה המחוזית י-ם לחברי הוועדה כי הם חייבים להצביע על פי שיקול דעתם האישי בלבד, כך נדרשת הבהרה מטעמך לגורמים השונים במשרדי הממשלה שעלה החשש כי ניסו להשפיע על עמדה זו - בדבר אי החוקיות שבניסיונות להשפיע על עמדת נציגי משרדי הממשלה בוועדה המחוזית.**

אסור לבנות על פרחי הבר. רגע לפני שהרקפות, הנרקיסים ופרחי האירוס נכחדו, ילדי ישראל למדו שאסור לקטוף את פרחי הבר. כיום, הפעילות לשמירת הטבע והסביבה ממוקדת בתכנון השומר על מרחבים פתוחים ועל השבת הטבע וה"ירוק בעיניים" לערים.

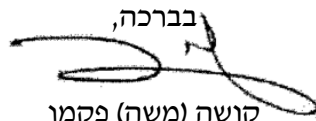
עיד החברה להגנת הטבע לשכת מנכ"ל

בקשתנו זו דחופה לאור העובדה שלאור כניסתו של צום תשעה באב, ביקשה חברת IEI מיו"ר הועדה המחוזית לדחות את המשך הדיון בבקשה לתאריך סמוך אחר, כך שהדיון מיום 4.8.2014 הסתיים ללא הכרעה. אנו בהחלט חוששים כי במהלך השבועות עד לקיום הישיבה השניה תימשך אותה מגמת "שכנוע" מטעם אי אלו גורמים, שכאמור, אינה כדין.

בעניין זה נבקש להבהיר, כי על אף שהנחיית היועמ"ש מבחינה במפורש בין הנחייה בעניין סוגיה עקרונית זו או אחרת - המותרת, ובין הנחייה קונקרטית בעניין העתיד לידון - האסורה, לא נראה בעינינו כי פגישות אישיות בין נציגי חברת IEI ובין גורמים בכירים שנציגיהם חברים במוסד התכנון, ובהמשך - פגישות בין אותו גורם בכיר לנציג במוסד התכנון - בשבועות ובימים הסמוכים למועד קיום דיון בעניין, יכולות להיחשב הבעת עמדה "עקרונית".

נוסיף, כי המשנה ליועמ"ש הדגישה בחוות דעתה, כי גם ניסיון להשפיע על עמדת נציג במשתמע, ולא במפורש – אינה כדין. היא קובעת כי "מעורבות בעניינין של תכניות, עררים, בקשות או עניינים הנדונים על ידי מוסד תכנון.. בדרך של מתן הוראה, הנחיה "המלצה", סיכום דיון או העברת מסר בדרך אחרת, אינה עולה בקנה אחד עם הוראות המשפט המינהלי ומהווה חריגה חמורה מכללי המנהל התקין בהם מחויב לעמוד על עובד ציבור" (פיסקה 14 לחווה"ד).

מכאן, נבקש כי תחדד הנחיות אלה לכלל משרדי הממשלה והרשויות המקומיות, שלהם נציגים בועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים לקראת הדיון המתקרב בעניין פצלי השמן.

בברכה,

קושה (משה) פקמן
מנכ"ל
החברה להגנת הטבע (ע"ר)

העתקים:
עו"ד ארז קמיניץ, המשנה ליועמ"ש
ד"ר אתי רוזנבלום, יועמ"ש לוועדה המחוזית ירושלים

